

RUDY DEMOTTE

Het imago van

De NIEUWE MINISTER VAN ECONOMIE en Wetenschappelijk Onderzoek, de heer Rudy Demotte, ontving een afvaardiging van het I.A.B. Onze delegatie, de heren Johan De Leenheer, Voorzitter, Gérard Delvaux, Vice-Voorzitter, Benoît Vanderstichelen, Directeur-generaal en Philip Van Eeckhoutte, Adjunct-Directeur-generaal, stelde de minister ons Instituut in detail voor en sprak met hem over de actuele aandachtspunten en bekommernissen van onze leden. De ontmoeting gaf ook Minister Demotte de gelegenheid om ons zijn visie op de toekomst van het beroep te schetsen, evenals de manier waarop hij de verschillende opdrachten wil uitvoeren die tot zijn bevoegdheid als Minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek behoren

IAB : U heeft bij herhaling verklaard dat u voorstander was van een bevestiging van de rol van de overheid. Waarom?

Rudy Demotte : Omdat de Staten thans met een belangrijke uitdaging geconfronteerd worden, met name een nieuwe houding aannemen tegenover de nieuwe economie. Die nieuwe economie wordt gekenmerkt door twee factoren: globalisering en dematerialisering. Om gelijke tred te houden met deze evolutie, is het voor de overheid van essentieel belang om nieuwe wijzen van regulering te bedenken. Nemen wij het voorbeeld van de boekhoudkundige normen die het I.A.B. dierbaar zijn. Hoe gaat u die bepalen in dit Internet-tijdperk? Op het ogenblik dat op het web virtuele ondernemingen worden gecreëerd, is het noodzakelijk ook deze te controleren. "Akkoord" zal u zeggen, maar op basis van welke standaard, van welke boekhoudkundige normen? De Polynesische? De Belgische, of de Amerikaanse normen die inzake risico's heel wat minder stringent zijn? Dit is duidelijk het bewijs - en dat aan de hand van een vrij eenvoudig en ongetwijfeld vergezocht voorbeeld - van wat de echte uitdaging is waarvoor de overheden momenteel staan. Maar het is niet het enige voorbeeld. Neem het geval van de elektronische handel waar iedereen vandaag de mond van vol heeft. Hoe zal men de

toepassing van het mededingingsrecht kunnen controleren? En welk recht moet worden toegepast? Het nationaal recht waar de dienstverlenende onderneming is gevestigd, dan wel het recht van het land van de consument? Dat is een fundamentele vraag waarop het antwoord niet onbeduidend is en zelfs nadelige gevolgen kan hebben voor de consument. Hetzelfde geldt voor wat betreft de toepassing van de BTW op de transacties inzake elektronische handel. Wanneer een product wordt verkocht of een dienst wordt geleverd, welke BTW-regeling is dan van toepassing? Die van het "producerende" land, of die van het "ontvangende" land? Het antwoord is die van het land dat ontvangt. Maar in de praktijk is het soms geen van beide. Dát zijn de hinderpalen die de invoering van sociaal-economische modellen in de weg staan.

IAB : Is dat enkel het geval in Europa?

Rudy Demotte : Neen. In een Amerikaans tijdschrift las ik zopas een artikel dat aan die problematiek is gewijd. Daar luiden de federale gouverneurs de alarmklok, omdat zij hebben vastgesteld dat ten gevolge van de elektronische handel de belastbare basis wegsmelt. Natuurlijk gaat het hier om één tendens tussen tal van andere, maar ze is aanwezig en wij moeten er rekening mee houden.

Hiermee kom ik terug op mijn eerste vraag: welke normen of wijzen van regulering kan en moet de overheid, gelet op de nieuwe uitdagingen van de moderne maatschappij, toepassen? Persoonlijk meen ik dat hedendaagse uitdagingen met hedendaagse methoden moeten worden aangepakt. Daarom maak ik in België bijvoorbeeld werk van de elektronische handtekening. Niet om morgen als Big Brother op te treden, maar gewoon om iedereen juridische veiligheid te verschaffen in de contractuele relaties die elke dag worden aangeknoopt.

IAB : Waarom weigerde België dan eigenlijk om het ontwerp van Europese richtlijn betreffende de e-handel goed te keuren? Is dat geen achterhoedegevecht, of zelfs een contradictie?

België herstellen!

Rudy Demotte : Helemaal niet. België heeft integendeel blijk gegeven van verantwoordelijkheidszin. Wat was in feite het probleem? De ondernemingen-dienstverstrekkers eisten dat het handelsrecht zou worden toegepast van het land waar zij gevestigd zijn. Omdat het volgens hen niet mogelijk is dat ondernemingen vertrouwd zijn met het handelsrecht van elk land waar zij verondersteld worden hun diensten te 'leveren'. Het zij zo, maar wat dan met de consumenten? Moeten zij inzake handelspraktijken alle wetgevingen ter wereld kennen? Dat is natuurlijk evengoed onmogelijk. Dat is de reden waarom België weigerde het voorstel van richtlijn goed te keuren zoals het ter tafel lag. De bescherming van de consument werd onvoldoende gewaarborgd. Maar de besprekingen terzake zijn nog niet afgerond. Wij gaan wellicht niet naar de "self-regulation" die door sommigen wordt voorgestaan, maar ongetwijfeld naar een meer verantwoordelijkheidsgerichte co-regulering. Alles bij elkaar kan ik me daarover alleen maar verheugen. Tijdens mijn studies heb ik geleerd dat er maar recht kan zijn als er een norm is, een sanctie wanneer de norm in kwestie niet wordt nageleefd en vooral een middel om die sanctie op te leggen. Indien die drie elementen niet verenigd zijn, is er geen recht, maar kan er enkel sprake zijn van goede bedoelingen. Ik heb de intentie om die principes voor ogen te houden.

IAB : In België gaan naar verluidt zowat 100.000 à 150.000 mensen gebukt onder een te zware schuldenlast. U heeft eraan herinnerd dat u, om deze sociale plaag gedeeltelijk te verhelpen, uw project van een positieve kredietcentrale wil voltooien. Waarom pakt u opnieuw uit met dit beruchte project?

Rudy Demotte : Omdat ik er meer dan ooit van overtuigd ben dat om deze schuldenlast te bestrijden, aan de kredietverstrekkers de middelen moeten worden verschaft om de solvabiliteit van de kandidaat-kredietnemers beter te kunnen beoordelen. Momenteel worden enkel de personen die hun betalingsverplichtingen niet meer nakomen, en die dus al zware problemen hebben, opgenomen in het negatieve bestand dat door de Nationale Bank wordt beheerd. Wanneer de kredietverstrekker de negatieve centrale raadpleegt, bekomt hij bijgevolg geen informatie over de personen die wel de grens van hun aflossingscapaciteit hebben bereikt, maar die nog geen achterstallige betalingen hebben. Welnu, ik ben ervan overtuigd dat de beste oplossing erin bestaat de kredietverstrekkers te verplichten, voordat ze een krediet toekennen, een positief bestand te raadplegen dat alle kredieten bevat die een consument nog moet terugbetalen. De oprichting van een dergelijk bestand ter aanvulling van de huidige negatieve centrale vormt één van mijn prioriteiten in het kader van de strijd tegen de te zware schuldenlast.

IAB : Volgens de Beroepsvereniging van het Krediet heeft een dergelijke centrale niet veel zin, omdat zij slechts een beperkt aantal personen zal omvatten. Volgens haar gaat het hier maar over ongeveer 43.000 mensen op 5,7 miljoen lopende contracten voor verbruiks- en hypothecaire kredieten!

Rudy Demotte : De argumentatie van de B.V.K. is me bekend en ik heb er begrip voor. Maar ik moet er aan toevoegen dat het probleem niet van kwantitatieve maar van kwalitatieve aard is! Wat wij beogen, is de invoering van een preventief instrument. Om een metafoor te gebruiken die me nauw aan het hart ligt: hoe kan u weten of u sneller rijdt dan 130 km per uur als u niet over een instrumentenbord beschikt?

IAB : Betekent dat dat u het als een absoluut preventiemiddel beschouwd?

Rudy Demotte : Helemaal niet. De positieve centrale is een manier om over een beveiligingsmiddel te beschikken. Ik protesteer tegen de idee als zou het als een soort Big Brother functioneren die ons doen en laten volgt en die geacht wordt de consumenten te beschermen tegen hun eigen uitspattingen. Voor mij is de positieve centrale in eerste instantie een beheers- en preventie-instrument. Ik weet dat ik in herhaling dreig te vallen, maar ik blijf erbij dat het een hulpmiddel bij uitstek is om het risico dat de consument overweegt te nemen, te meten.

IAB : Zowel de Belgische Vereniging van Banken als de B.V.K. blijken dienaangaande een constructief standpunt in te nemen?

Rudy Demotte : Ik meen dat er van gedachten wordt gewisseld en dat de discussie sereen verloopt. Ik sta open voor dialoog en voor de argumenten van alle partijen. Maar ik wil niet dat mijn visie wordt teruggebracht tot een louter consumentenstandpunt. Ik geef er me rekenschap van dat de realiteit complex is en dat er naast kredietverstrekkers en kredietnemers nog andere factoren meespelen.

IAB : Indien deze positieve centrale er komt, wie zal ze dan beheren?

Rudy Demotte : Op dat punt heb ik geen enkele voorkeur. In Nederland gebeurt dat door de sector zelf. Bij ons menen sommigen dat de Nationale Bank daarvoor het best geschikt is. Zelf heb ik daarover helemaal geen mening. Wat voor mij van belang is, is niet wie de positieve centrale gaat beheren, maar hoe?

IAB : Precies,...

Rudy Demotte : Het lijkt me duidelijk dat deze positieve centrale zal moeten worden beheerd met inachtneming van de bescherming van de privacy. Bovendien moet zij een gezonde concurrentie garanderen binnen de sector en mag zij niet het voorwerp zijn van enige manipulatie. En tot slot, en ook dat is belangrijk, mag deze centrale geen buitensporige extra kosten met zich meebrengen.

Ik protesteer tegen de idee als zou de kredietcentrale als een soort **BIG BROTHER** functioneren

IAB : In dat verband hebben de vertegenwoordigers van de kredietsector gewag gemaakt van een termijn van enkele jaren die noodzakelijk zal zijn voor de uitwerking van een geschikt geïnformateerd systeem. Wat denkt u daarvan?

Rudy Demotte : Daar kan over gediscussieerd worden. Ik erken de complexiteit van de kwestie en ik weet dat zij tijd vergt.

IAB : Anderen hebben het daarnaast nog over een Europese harmonisatie ter zake alvorens de beruchte positieve centrale in de steigers kan gezet worden.

Rudy Demotte : Dat is een argument dat steek houdt maar dat toch niet mag beletten dat wij in België alvast de eerste stap zetten. Wij kunnen niet wachten tot de hele wereld overtuigd is om ermee te beginnen!

IAB : Wat denkt u van het voorstel van de B.V.K. die niet alleen wil dat naast de positieve centrale de negatieve blijft bestaan, maar dat zij bovendien wordt uitgebreid tot de niet-bankschulden (belastingenschulden, loonbeslagen enz.)?

Rudy Demotte : Het naast elkaar bestaan van beide centrales vormt voor mij geen probleem. Ik beweer niet de waarheid in pacht te hebben en voor mij is alles bespreekbaar. Men moet echter ook enkele cijfers voor ogen houden: terwijl het uitstaande bedrag aan de verbruikskredieten 452 miljard beloopt en dat van de hypothecaire kredieten 2.200 miljard, bedragen de belastingenschulden – met name die van de particulieren - amper... 10 miljard frank! Ik kaats de bal terug naar de B.V.K.: moeten wij de zaken veranderen voor dergelijke bedragen? De vraag stellen, is ze beantwoorden.

IAB : Ons Instituut is voorstander van de invoering van hulpmiddelen die de taak van de burgers en de ondernemingen vergemakkelijken. De elektronische BTW-aangifte is er één van. Kan u onze leden vertellen hoe ver het daarmee staat?

Rudy Demotte : Het is een project dat ik krachtadig steun, maar wij hebben de precieze timing ter zake nog niet in de Ministerraad besproken. Waarom niet? Wel, omdat wij hier net als in de geologie te maken hebben met een lagenlogica. De

eerste laag, dat is de digitale handtekening. De tweede is de certificering - de twee zijn trouwens met elkaar verbonden. Het is pas nadat deze twee lagen er zijn, dat wij op het vlak van de administratieve vereenvoudiging concrete vorderingen zullen kunnen boeken. Fundamenteel zijn wij het volkomen eens met het streven van het I.A.B. Weet u dat wij ons op dat vlak zelfs cijfermatige doelstellingen hebben gesteld? Een voorbeeld: de regering wenst de totale papierberg binnen twee jaar met 10% te verminderen, en met 25% tegen het einde van de legislatuur. Ons uiteindelijke doel is hoe langer hoe meer openbare diensten “on line” te krijgen, niet enkel ten behoeve van de ondernemingen, maar evenzeer ten behoeve van de burgers.

IAB : Om terug te komen op de elektronische BTW-aangifte: kunt u een precieze datum vooropstellen?

Rudy Demotte : Het is in de eerste plaats aan de Minister van Financiën, Didier Reynders, om die datum te bepalen. Evenwel werd op de Ministerraad van 3 maart jl. als timing begin 2001 genoemd.

IAB : Naast uw vele bevoegdheden bent u ook belast met de Raad voor de Mededinging. U liet die zopas een verjongingskuur ondergaan. Waarom?

Rudy Demotte : De Raad voor de Mededinging heeft inderdaad

een nieuw wettelijk kader gekregen. Wij hebben de Raad gemoderniseerd door ervoor te zorgen dat zijn voorzitter over de passende infrastructuur en over voldoende personeel kan beschikken. Binnen die nieuwe context kunnen wij stellen dat alles voorhanden is om de strijd tegen schendingen van de vrije onderneming op een efficiënte manier aan te vatten.

IAB : [Wat zijn de prioriteiten van deze “vernieuwde” Raad voor de Mededinging?](#)

Rudy Demotte : Hij zal uiteraard aandacht hebben voor de economische concentraties, doch niet al te uitgesproken, in die zin dat wij niet mogen vergeten dat onze economie in ruime mate op het buitenland is gericht. Het is duidelijk dat groeperingen of concentraties voor een land als het onze niet dezelfde betekenis hebben als dat bijvoorbeeld in Frankrijk of Duitsland het geval is. Bovendien wordt dit soort van concentratie ook onderzocht door de Europese Commissie. Wij zullen daarentegen nauwlettender toezien op de onrechtmatige of oneerlijke handelspraktijken. Dienaangaande kan men stellen dat voor de Raad een belangrijke rol is weggelegd. Wij hebben ons voorgenomen aan dat tweede aspect prioriteit te verlenen. Onder meer door werk te maken van een grondiger analyse van deze onrechtmatige praktijken.

IAB : [Om hier even op door te gaan: het is u zeker niet onbekend dat ook hoe langer hoe meer auditkantoren zich groeperen in multinationale netwerken. Deze beweging doet verschillende vragen rijzen: wat met de onafhankelijkheid van de beroepsbeoefenaar en wat met de toekomst van de kleinere kantoren? Denkt u dat een systeem van dubbele handtekening, zoals men in Frankrijk kent, zich opdringt?](#)

IAB : [Men heeft de indruk dat wat de euro betreft, alles reeds is gezegd en geregeld. Maar naar verluidt bent u een andere mening toegedaan.](#)

Rudy Demotte : Indien men denkt dat het terrein geëffend is en dat er niets meer te doen valt, dreigt men zich ernstig te vergissen. Ik meen daarentegen dat het terrein moet worden ingezaaid om klaar te zijn voor de dag dat daadwerkelijk wordt overgestapt op de euro. Ik geloof immers dat er nog heel wat moet worden gerealiseerd, in het bijzonder naar bepaalde doelgroepen toe. De jongeren of de senioren bijvoorbeeld. Het laatste initiatief ter zake is het euro-zakrekenmachientje dat bij de ouderen een enorm succes heeft gekend. In die mate zelfs dat wij ook nu nog aanvragen krijgen van gegadigden die helemaal niet tot de doelgroep van de bejaarden behoren.

IAB : [U lijkt erg bekommerd te zijn om het imago van ons land. Wat denkt u in deze nog te verwezenlijken ?](#)

Rudy Demotte : Voordat ik uw vraag beantwoord, wens ik hulde te brengen aan uw beroep. In het kader van de dioxinecrisis heeft uw Instituut ons opmerkelijke hulp geboden bij het uitwerken van procedures, die het mogelijk maakten ons optreden tijdig bij te sturen. De regering had nood aan informatie over de jaarrekeningen en zonder uw hulp zouden wij in het duister blijven tasten zijn. Dit is voor mij de gelegenheid om u oprecht te bedanken voor de kostbare hulp die wij kregen van het I.A.B. en van de andere boekhoudkundige beroepsbeoefenaars. Uw beroep heeft blijik gegeven van een heel grote morele en deontologische waardigheid en wij zijn u daar dankbaar voor. Wat meer in het bijzonder het imago van België betreft, is het zo dat wij op minder dan een jaar tijd getuige zijn geweest van

Uw beroep heeft in het kader van de dioxinecrisis blijk gegeven van een heel grote morele en deontologische waardigheid en wij zijn U daar dankbaar voor.

Rudy Demotte : Hoe verder wij de weg van de concentraties bewandelen, hoe meer de onafhankelijkheid als relatief zou kunnen worden beschouwd. Men kan zich bijvoorbeeld best inbeelden dat in weerwil van de regels inzake “good governance” het gevaar voor belangenconflicten morgen nog groter zal zijn dan vandaag al het geval is. Het is een potentieel gevaar. Zo hebben wij ook oog voor de prijzen die door die groepen worden gehanteerd, want aangezien zij zich in een monopoliepositie bevinden, of toch zo goed als, zijn zij in staat de marktvoorwaarden te bepalen. Wij zijn met andere woorden uitermate waakzaam en de diensten van de mededinging besteden er dan ook bijzondere aandacht aan.

een buitengewone koerswijziging. Nadat ons imago fel was aangetast door de zaak Dutroux en de dioxinecrisis hebben wij - in een mum van tijd - de situatie kunnen ombuigen. Beter nog: wij staan in de voorhoede bij de landen die hun afkeuring laten blijken voor hetgeen er in Oostenrijk gebeurt. Ook in de zaak Pinochet hebben wij onze rol gespeeld. En het werkt: in die mate zelfs dat in Oostenrijk sommigen de Oostenrijkers vragen om bij wijze van vergelding onze chocolade te boycotten! Zo is de Belgische chocolade als het ware een symbool geworden van het verzet tegen de druk van buitenaf. Zelfs buitenlandse zakenlui bevestigen mij dat zij getuige zijn van een heuse mentaliteitswijziging in België. Er beweegt wat in ons landje. Maar het is kenmerkend voor ons land dat wij ons niet altijd rekenschap geven van onze kansen. Wij zijn bescheiden. Dat is onze vergis-

sing. Denkt u dat een dioxinecrisis elders even transparant zou kunnen verlopen zijn? Ik ben daar nog niet zo zeker van en de recente actualiteit lijkt me nog meer in deze overtuiging te sterken. De Belgische dioxinecrisis heeft op zijn minst bewezen dat de mechanismen van de democratie naar behoren hebben gewerkt. En ik kan er mij alleen maar over verheugen dat de catastrofale cijfers die door sommigen werden aangekondigd, nooit werkelijkheid zijn geworden. Terwijl sommigen uitpakten met een financiële nasleep in de orde van 150 miljard, zelfs 300 miljard frank, zitten wij vandaag “maar”, als ik het zo mag stellen, aan 20 miljard frank. Het volstaat echter niet zich erover te verheugen dat het ergste ons bespaard is gebleven. Wij moeten ook onze topproducten meer en stelselmatiger in de kijker plaatsen. België hoeft zich helemaal niet te schamen voor zijn producten en dat moeten wij duidelijk maken aan het buitenland.

IEC : *Ter afronding van dit gesprek, mogen wij u vragen, Mijnheer de Minister, welke indruk u heeft van de accountants?*

Rudy Demotte :Het is duidelijk dat zij beschikken over een niveau van deskundigheid dat door iedereen naar waarde wordt geschat, ook in het buitenland. Wanneer beleggers naar België komen, weten zij dat zij in hun bagage geen rekenkundige experts moeten meenemen om de plaatselijke specialisten te leren hun job naar behoren te leren uitoefenen. Mijn boodschap is dus eenvoudig: ga verder op de weg van de uitmuntendheid die u nu al bewandelt. Beter nog: tracht deze kwaliteit ook toe te passen op nieuwe domeinen. Specialiseer u in alles wat voor problemen zou kunnen zorgen, indien u dat al niet deed. Voor het overige wens ik het I.A.B. en zijn leden het allerbeste toe voor de toekomst. ■